

GREENPEACE

Προς:

Πρωθυπουργό κ. Κώστα Καραμανλή

Κοινοποίηση:

Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Γιώργο Σουφλιά

Υπουργό Οικονομίας & Οικονομικών κ. Γιάννη Παπαθανασίου

Υπουργό Εσωτερικών κ. Προκόπη Παυλόπουλο

Αρ. Πρωτ. 366/2009

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2009

ΘΕΜΑ: Συγχώνευση των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η παρούσα επιστολή αποτελεί έκφραση δυσαρέσκειας για την πάγια μέχρι σήμερα απουσία ουσιαστικής στήριξης προς τους Φορείς Διαχείρισης (ΦΔ) προστατευόμενων περιοχών, η οποία εκδηλώθηκε και πρόσφατα με την ανακοίνωση της απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής αναφορικά με τη συγχώνευση 29 ΦΔ σε 13, έναν ανά διοικητική περιφέρεια.

Έχοντας κατά το παρελθόν πολλάκις παρουσιάσει με σχετικά υπομνήματα προς το ΥΠΕΧΩΔΕ τις απόψεις και προτάσεις των οργανώσεών μας για τη σωστή λειτουργία των προστατευόμενων περιοχών, επιθυμούμε με την παρούσα να σταθούμε στην επιχειρούμενη συγχώνευση των ΦΔ:

1. Η προστασία του περιβάλλοντος σίγουρα δεν εντάσσεται στη γενικότερη πραγματικότητα της υπερτροφικής Δημόσιας Διοίκησης: Ένας από τους λόγους που προτάχθηκαν για την κατάργηση ή ενσωμάτωση σε άλλους των περίπου 255 φορέων του δημόσιου τομέα ήταν ο εξορθολογισμός της δημόσιας διοίκησης. Ο στόχος αυτός έχει προφανή αξία, αρκεί βεβαίως η δημόσια διοίκηση στον συγκεκριμένο τομέα να παρουσιάζει όντως στοιχεία υπερτροφισμού, γραφειοκρατίας και άλογης κατασπατάλησης δημόσιων πόρων. Τούτο όμως προφανώς δεν ισχύει για κανένα φορέα επιφορτισμένο με αρμοδιότητες προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς οι φορείς αυτοί είναι ούτως ή άλλως πολύ λίγοι σε αριθμό, ενώ είναι προφανές ότι ούτε πολιτικής στήριξης απολαμβάνουν, ούτε οι απαραίτητοι πόροι διατίθενται για την ενίσχυσή τους. Ταυτόχρονα, καμία Κυβέρνηση των τελευταίων ετών δεν έχει μεριμνήσει για την επαρκή στελέχυσή και την αποτελεσματική λειτουργία τους.

Ωστόσο, όπως σημειώθηκε και παραπάνω, έχουμε επανειλημμένα καταθέσει προτάσεις για τη καλύτερη οργάνωση των Φορέων Διαχείρισης. Στο πλαίσιο, του εξορθολογισμού της δημόσιας διοίκησης, θα ήταν σκόπιμο να εξεταστούν εναλλακτικές προτάσεις για την πιο αποτελεσματική λειτουργία των Φορέων Διαχείρισης. Ενδεικτικά αναφέρουμε, ότι ενδεχομένως ένα αποτελεσματικό μέτρο θα ήταν η συγκέντρωση οικονομικών ή διοικητικών υπηρεσιών σε λιγότερες και πιο εξειδικευμένες μονάδες που θα αναλάμβαναν θέματα όπως είναι οι προμήθειες, διαγωνισμοί, προσλήψεις, αναθέσεις κοκ. Με αυτό τον τρόπο, οι Φορείς Διαχείρισης θα μπορούσαν να επικεντρωθούν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων που είναι ουσιαστικές για την προστασία μίας προστατευόμενης περιοχής, όπως η διαχείριση, παρακολούθηση, φύλαξη, γνωμοδοτήσεις, και η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση. Στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και συμμετοχικού διαλόγου, πολλές άλλες εποικοδομητικές εναλλακτικές προτάσεις θα μπορούσαν να αξιολογηθούν.

2. **Δεν προκύπτει εξοικονόμηση εθνικών πόρων:** Δεδομένου ότι οι Φορείς Διαχείρισης χρηματοδοτούνται σχεδόν κατά αποκλειστικότητα από κοινοτικούς και όχι εθνικούς πόρους, κρίνουμε ότι η προτεινόμενη «περικοπή εξόδων» δεν πρόκειται να συμβάλει στην κάλυψη του δημοσιονομικού χρέους της χώρας, ενώ θα μεγεθύνει υπέρμετρα το ήδη τεράστιο οικολογικό έλλειμμα της Ελλάδας.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που συνυπογράφουμε την επιστολή τονίζουμε ότι η συρρίκνωση των Φορέων Διαχείρισης επ' ουδενί δεν αποτελεί μέτρο περιστολής των κρατικών εξόδων. Αντιθέτως, θεωρούμε ότι είναι καιρός η πολιτεία να αναλάβει την ευθύνη των δεσμεύσεων της για την προστασίας των πολύτιμων οικοσυστημάτων της, παρέχοντας σταθερή, μόνιμη και επαρκή χρηματοδότηση για την κάλυψη των βασικών αναγκών των προστατευόμενων περιοχών, που σήμερα καλύπτεται σχεδόν εξολοκλήρου από ευρωπαϊκά κονδύλια.

Στο πλαίσιο της παρούσας επιστολής θα θέλαμε δε μόνο να αναφέρουμε το οξύμωρο του μέτρου που προτείνεται ειδικά όταν, εσείς κ. Πρωθυπουργέ, στην ομιλία σας προ ενός μηνός στο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Βιοποικιλότητα αναγνωρίσατε τις νεώτερες εκτιμήσεις για την αξία της βιοποικιλότητας αναφέροντας ότι «το κόστος για την ανθρωπότητα από την καταστροφή της φύσης και των οικοσυστημάτων, θα φθάσει, σε ετήσια βάση, από το 2050 και μετά στο 6% του Παγκόσμιου Ακαθάριστου Προϊόντος».

3. **Αποδυναμώνεται σοβαρά το σύστημα διαχείρισης των προστατευόμενων φυσικών περιοχών της χώρας:** Από τα παραπάνω προκύπτει ξεκάθαρα ότι κανένας από τους δύο επιδιωκόμενους στόχους του μέτρου δεν θα επιτευχθεί. Αντίθετα, η ενσωμάτωση των ΦΔ σε έναν ανά Περιφέρεια, είναι βέβαιο ότι θα σημάνει την ουσιαστική αποδυνάμωση του μηχανισμού προστασίας σημαντικών βιοτόπων, όπως το Δέλτα Έβρου, το Δάσος Δαδιάς, η Οροσειρά της Ροδόπης η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα και το Δέλτα Νέστου, περιοχές που σύμφωνα με την απόφασή σας θα υπαχθούν στον ίδιο Φορέα Διαχείρισης. Οι περιοχές αυτές έχουν διαφορετικά οικολογικά χαρακτηριστικά που έχει ως συνέπεια και ανομοιογενείς διαχειριστικές ανάγκες, στις οποίες είναι δύσκολο να ανταποκριθεί μόνος ένας ΦΔ.

4. **Αναντιστοιχία σχεδιασμού και πράξης:** Το προτεινόμενο μέτρο έρχεται σε ευθεία αντιπαράθεση με τις πιο πρόσφατες ανακοινώσεις σχετικά με το σχεδιασμό της Κυβέρνησης για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας της χώρας. Στην προαναφερθείσα ομιλία σας κατά την έναρξη του Συνεδρίου της Αθήνας για την Βιοποικιλότητα δηλώσατε ότι στην Ελλάδα «Έχουμε συστήσει μέχρι στιγμής 27 Φορείς Διαχείρισης για περιοχές Natura 2000 και έχουμε εξασφαλίσει τη συνέχιση της χρηματοδότησής τους μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη'». Πράγματι, στο ΕΠΠΕΡΑΑ και ειδικότερα στον άξονα δράσης Β2 υπάρχει πρόνοια για την ενίσχυση των Φορέων Διαχείρισης. Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης αντιστοιχεί σε περίπου €105 εκ., το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορά την ενίσχυση των 27 υφιστάμενων ΦΔ αλλά και τη δημιουργία 3 νέων Φορέων Διαχείρισης (Καστοριά, Λήμνος και Κάτω Όλυμπος). Μάλιστα, η σχεδιασμένη υποστήριξη της λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης, θεωρείται στο πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ ως ένα από τα «πλέον ώριμα έργα» της 4^{ης} προγραμματικής περιόδου. Με την απόφασή σας, όμως, της 26^{ης} Μαΐου, τους καταργείτε.

Παράλληλα, στο σχέδιο κειμένου της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα προβλέπεται η ενίσχυση των υφιστάμενων και των υπό ίδρυση νέων Φορέων Διαχείρισης. Επιπρόσθετα, ως εκκρεμότητα από το Γ' ΚΠΣ υλοποιείται από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ έργο με προϋπολογισμό ύψους 1εκ. € με σκοπό την οργάνωση των 27 Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών σε θέματα όπως η φύλαξη, η ευαισθητοποίηση και η διαμόρφωση ενός συστήματος παρακολούθησης.

Εντύπωση προκαλεί και το γεγονός ότι ενώ συζητείτο το συγκεκριμένο μέτρο περικοπής του αριθμού των Φορέων Διαχείρισης, με τη δημοσίευση του ΠΔ για το Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων-Περιστερίου-

GREENPEACE

Χαράδρας Αράχθου, μόλις τον Φεβρουάριο, δημιουργήθηκε ένας νέος ΦΔ! Και βέβαια, αποτελεί τραγέλαφο το γεγονός ότι από τις 13 Μαΐου οι οργανώσεις μας έχουν γίνει αποδέκτες προσκλήσεων από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ για ορισμό εκπροσώπων σε 7 Φορείς Διαχείρισης. Αυτές οι επιστολές έρχονται σε συνέχεια των 14 που έχουμε ήδη λάβει από την αρχή του 2009. Αν πράγματι η απόφασή σας προετοιμαζόταν κατά τους τελευταίους τέσσερις μήνες, θα έπρεπε να υπάρχει αναστολή οποιασδήποτε διαδικασίας δημιουργίας νέων Φορέων Διαχείρισης, κάποιος από τους οποίους έχουν ήδη ανακοινωθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ, ή ορισμού νέων Διοικητικών Συμβουλίων εν αναμονή της τελικής απόφασης. Η αναντιστοιχία σχεδιασμού και πράξης φανερώνει ότι πρόκειται για ένα βιαστικό μέτρο χωρίς μελέτη σκοπιμότητας που τελικά θέτει σε κίνδυνο το μέλλον των φυσικών θησαυρών της χώρας.

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ, οι Φορείς Διαχείρισης αποτελούν ουσιαστικά το μόνο διαθέσιμο θεσμικό εργαλείο για την αποτελεσματική προστασία των προστατευόμενων περιοχών της χώρας. Με την απόφασή σας της 26^{ης} Μαΐου 2009, καταργείτε φορείς που ποτέ δεν απήλαυσαν της απαραίτητης θεσμικής και πολιτικής στήριξης που αρμόζει στον δύσκολο ρόλο τους ως θεματοφύλακες των σημαντικότερων οικοτόπων της χώρας.

Ως εκ των ανωτέρω, σας καλούμε να μην περιλάβετε τους Φορείς Διαχείρισης στο σχέδιο κατάργησης ή συγχώνευσης φορέων του δημοσίου τομέα. Θεωρούμε πως η στήριξή τους και η εξασφάλιση καθεστώτος απρόσκοπτης, διαφανούς, αποτελεσματικής και ανεξάρτητης από κομματικές σκοπιμότητες λειτουργίας τους θα έπρεπε να αποτελέσει εθνική προτεραιότητα, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

Με τιμή,

Αρκτούρος

ΑΡΧΕΛΩΝ - Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Καλλιστώ - Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και την Φύση

Greenpeace

Δίκτυο Μεσόγειος SOS

MOM - Εταιρία Μελέτης και Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας

WWF Ελλάς